

ยาแก้ไข้

๔.ยาแก้ไข้

- รูปแบบยา: ยาแคปซูล ยามผง ยาเม็ด

ยาเขียวหอม ยาจันทน์ลีลา
ยาประสะจันทน์แดง
ยาประสะเปราะใหญ่
ยามหานิลแท่งทอง
ยาห้าราก

ทดแทน Paracetamol

- ยาห้าราก : ไข้สูง ตัวร้อน
- ยาจันทน์ลีลา : ไข้สามฤดู ไข้ต่ำ ไข้หวัดน้อยย คัดจมูก ปวด
มีนศีรษะจากอาการไข้
- ยาประสะจันทน์แดง : ไข้ตัวร้อน ร้อนในกระหายน้ำ
- ยาประสะเปราะใหญ่ : ไข้เด็ก (ไข้ตานซาง มีขี้ตา พุงโลกั้น
ป่อง)
- ยาเขียวหอม : ไข้ที่มีผื่น ไข้ในเด็ก
- ยามหานิลแห่งทอง : ไข้ที่มีผื่น ไข้ในเด็ก

ยาแก้ไข้

ยาเขียวหอม

ข้อบ่งใช้

- 1.) บรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ
- 2.) แก้พิษหัด พิษอีสุกอีใส (บรรเทาอาการไข้จากหัดและอีสุกอีใส)

ขนาดและวิธีใช้

ยาผง ยาเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4 – 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 – 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม ละลายน้ำกระสายยา ทุก 4 – 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

น้ำกระสายยาที่ใช้

ก. กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ ใช้น้ำสุก หรือน้ำดอกมะลิ เป็นน้ำกระสายยา

ข. กรณีแก้พิษหัด พิษอีสุกอีใส ละลายน้ำรากผักชีต้ม เป็นน้ำกระสายยาทั้งรับประทาน และชโลม

หมายเหตุ การชโลมให้ยาผงละลายน้ำ 1 ต่อ 3 แล้วชโลม (ประพรม) ทิ้งตามตัวบริเวณที่ตุ่มใสยังไม่แตก

ยาแก้ไข้

ยาเขียวหอม

ขนาดและ วิธีใช้

ชนิดเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 4 – 6 ชั่วโมง
เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม
ทุก 4 – 6 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ข้อห้าม

-

ข้อควรระวัง

- ก. ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ข. ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ค. หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

ยาแก้ไข้

ยาเขียวหอม

ข้อมูลเพิ่มเติมอื่นๆ

- ก. ทางกรมแพทย์แผนไทย แนะนำให้ผู้ป่วยหัด อีสุกอีใส ห้ามรับประทานอาหารทะเล ไข่ และน้ำเย็น เนื่องจาก ผิดสำแดง
- ข. ในสูตรตำรับได้ตัดไคร้เครือออก เนื่องจากมีข้อมูล งานวิจัยบ่งชี้ว่าไคร้เครือที่ใช้และมีการจำหน่ายใน ท้องตลาด เป็นพืชในสกุล Aristolochia ซึ่งพืชในสกุล Aristolochia มีรายงานพบว่ก่อให้เกิดความเป็นพิษ ต่อไต (nephrotoxicity) และเมื่อ ค.ศ. 2002 องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้พืชสกุล Aristolochia เป็น สารก่อมะเร็งในมนุษย์

ยาแก้ไอ

ยาจันทน์ลีลา

ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการไอตัวร้อน ไข้เปลี่ยนฤดู

ขนาดและ วิธีใช้

ยาผง ยาเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ละลายน้ำสุก ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็กอายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ละลายน้ำสุก ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ชนิดเม็ด และชนิดแคปซูล

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 - 2 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง เมื่อมีอาการ

ข้อห้าม

-

ข้อควรระวัง

- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

ยาแก้ไข้

ยาประสะจันทน์แดง

ข้อบ่งใช้ บรรเทาอาการไข้ตัวร้อน (ไข้พิษ) แก้ร้อนในกระหายน้ำ

ขนาดและวิธีใช้

ยาผง ยาเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ละลายน้ำกระสายยา
ทุก 3 - 4 ชั่วโมง

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม
ละลายน้ำกระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง น้ำกระสาย
ที่ใช้ ใช้น้ำสุก หรือน้ำดอกมะลิ

ชนิดเม็ด และชนิดแคปซูล

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง
เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม
ทุก 3 - 4 ชั่วโมง

ข้อห้าม

-

ข้อควรระวัง

- ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- กรณีบรรเทาอาการไข้ ร้อนในกระหายน้ำ หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วันแล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

ยาแก้ไอ

ยาประสะเปราะใหญ่

ข้อบ่งใช้	ถอนพิษไข้ตานซางสำหรับเด็ก
ขนาดและวิธีใช้	<p>ยาผง ยาเม็ด</p> <p>เด็ก อายุ 1 – 5 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม – 1 กรัม ละลายน้ำ กระสายยา ทุก 3 - 4 ชั่วโมง</p> <p>น้ำกระสายยาที่ใช้ น้ำดอกไม้เทศหรือน้ำสุก</p> <p>ชนิดเม็ดและชนิดแคปซูล</p> <p>เด็ก อายุ 6 – 12 ปี (รพ.) รับประทานครั้งละ 1 กรัม ทุก 3 - 4 ชั่วโมง</p>
ข้อห้าม	-

ยาแก้ไข

ยาประสะเปราะใหญ่

ข้อควรระวัง

- ก. ควรระวังในการรับประทานร่วมกับยาในกลุ่มสารกันเลือดเป็นลิ่ม (anticoagulant) และ ยาต้านการจับตัวของเกล็ดเลือด (antiplatelets)
- ข. ควรระวังการใช้ยาในผู้ป่วยที่แพ้ละอองเกสรดอกไม้
- ค. ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ง. หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์

ข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ

ชนิดเม็ดที่ใช้ละลายน้ำกระสายยา เป็นชนิดเม็ดแบบอัดเปลือก

ยาแก้ไข้

ยามหานิลแห่งทอง

ข้อบ่งใช้

ก. แก้ไข้กาฬ หัด อีสุกอีใส

(บรรเทาอาการไข้จากไข้กาฬ หัด และอีสุกอีใส)

ข. แก้อ่อนในกระหายน้ำ

ขนาดและ

วิธีใช้

ยามผง ยาเม็ด

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม ละลายน้ำสุก

วันละ 2 ครั้ง เข้าและเย็น ก่อนอาหาร

เด็ก อายุ 6 - 12 ปีรับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม

ละลายน้ำสุก วันละ 2 ครั้ง เข้าและเย็น ก่อนอาหาร

ชนิดเม็ดและชนิดแคปซูล

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1.5 - 2 กรัม วันละ 2 ครั้ง

เข้าและเย็น ก่อนอาหาร

เด็ก อายุ 6 - 12 ปีรับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม - 1 กรัม

วันละ 2 ครั้ง เข้าและเย็น ก่อนอาหาร

ข้อห้าม

-

ยาแก้ไข้

ยามหานิลแห่งทอง

ข้อควรระวัง

ก. ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจาก
อาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
ข. หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควร
ปรึกษาแพทย์

ยาแก้ไข้

ยาห้าราก

ข้อบ่งใช้

บรรเทาอาการไข้

ขนาดและ

ยามอง ยาเม็ด

วิธีใช้

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 – 1.5 กรัม ละลายน้ำสุก
วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปี รับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม – 1 กรัม
ละลายน้ำสุก วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ

ชนิดเม็ด และชนิดแคปซูล

ผู้ใหญ่ รับประทานครั้งละ 1 – 1.5 กรัม วันละ 3 ครั้ง
ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ

เด็ก อายุ 6 - 12 ปีรับประทานครั้งละ 500 มิลลิกรัม – 1 กรัม
วันละ 3 ครั้ง ก่อนอาหาร เมื่อมีอาการ

ข้อห้าม

-

ยาแก้ไข้

ยาห้าราก

ข้อควรระวัง

- ก. ไม่แนะนำให้ใช้ในผู้ที่สงสัยว่าเป็นไข้เลือดออก เนื่องจากอาจบดบังอาการของไข้เลือดออก
- ข. หากใช้ยาเป็นเวลานานเกิน 3 วัน แล้วอาการไม่ดีขึ้น ควรปรึกษาแพทย์
- ค. ไม่แนะนำให้ใช้ในหญิงที่มีไข้ทับระดูหรือใช้ระหว่างมีประจำเดือน